

Bijlage 3 Veiligheidsbeleid

1. De veilige school

Per 1 augustus 2015 is voor scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs de wettelijke bepaling over de sociale veiligheid van leerlingen op school in werking getreden.

1. Inleiding

Leerlingen doen op school niet alleen vakkennis en vaardigheden op, het is ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten, kennis maken met de samenleving, met normen, waarden en omgangsvormen. Daar hoort bij dat zij leren, oefenen en soms ook grenzen overschrijden. Didactiek en pedagogiek begeleiden dit leer- en ontwikkelingsproces. In een veilig schoolklimaat zijn er grenzen en regels, wordt adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen aangemoedigd om positief gedrag te laten zien. Om een sociaal veilig klimaat te creëren, zet de school meerdere met elkaar samenhangende interventies, programma's en methoden in op individueel niveau, op klassikaal niveau en op schoolniveau. Ook betreft de school de ouders en de omgeving bij de aanpak. Grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten, houdt meestal niet op bij het verlaten van het schoolplein. Het kan zich voortzetten op weg naar huis, bij de sportvereniging en op internet. Pesten is een maatschappelijk probleem. Samenwerking van alle betrokken partijen is dan ook noodzakelijk. Maatregelen moeten zich niet alleen richten op de leerling die grensoverschrijdend gedrag vertoont, maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en op leeftijdsgenoten (PO-raad, 2014). De maatregelen worden verderop in de notitie toegelicht. Met deze notitie geeft Keender aan waar de grenzen liggen en hoe met elkaar om te gaan. In deze notitie worden de uitgangspunten en een algemeen stappenplan weergegeven. Dit biedt de scholen meer structuur. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. De school werkt protocollen uit. Deze protocollen bieden een richtlijn met betrekking tot de eventuele inschakeling van politie en/of de externe vertrouwenspersoon van het bestuur en/of de afdeling leerplicht van de gemeente. Deze notitie begint met de beleidsuitgangspunten van de veilige school. Deze uitgangspunten vormen het kader en de leidraad voor de scholen bij het vormgeven van de school specifieke protocollen in het kader van de veilige school.

In de protocollen volgt een toelichting waarin een algemene handelwijze van de school wordt gegeven wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van bovenstaande gedragingen van leerlingen, ouders/verzorgers (voortaan ouders te noemen) en of medewerkers van Keender te maken krijgen. De protocollen zijn geschreven met als basis het gedrag van leerlingen, de regels gelden ook voor overtredingen van ouders en medewerkers van Keender.

Sociale veiligheid draait om het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Als de school weet wat er speelt worden knelpunten gesignaleerd en kan het beleid daarop worden aangepast.

Wat verstaan we onder een veilige school?

- a. voor leerlingen:
 - Ze worden met respect bejegend door medeleerlingen, ouders, personeel, etcetera.
 - In en rond de school je prettig en veilig kunnen voelen.
 - Jezelf mogen en kunnen zijn; niet pesten of gepest worden.
 - De lessen kunnen volgen zonder dat je wordt lastiggevallen.
 - Geweld en (seksuele) intimidatie zijn uit den boze.
 - Bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn.

- Ze worden serieus genomen door personeelsleden en overige medewerkers.
 - Duidelijke afspraken.
- b. voor ouders:
- Ze worden met respect bejegend door leerlingen, andere ouders, personeel, etc.
 - Hun kinderen gaan graag naar school
 - Er bestaan geen bedreigingen
 - Ze vinden een open oor bij problemen
 - Signalen worden opgepakt en problemen aangepakt
 - Duidelijke afspraken
- c. voor personeel en andere medewerkers:
Ze worden met respect bejegend door leerlingen, ouders, collega's, etc.
- Problemen worden aangepakt
 - Ze kunnen ergens terecht met signalen
 - Het is duidelijk wat er gebeurt bij calamiteiten
 - Duidelijke afspraken
- voor de omgeving/de buurt: Geen last van leerlingen die rond de school hangen Geen vandalisme, vervuiling of diefstal Leerlingen worden aangesproken op het gedrag Een aanspreekpunt voor suggesties of eventuele klachten Signalen worden opgepakt en problemen aangepakt

Preventie gericht op gedrag

a. Waarden en normen

- Respect voor je zelf.
- Respect voor elkaar.
- Respect voor de omgeving.

b. Schoolregels

- Iedereen die regelmatig contact heeft met de school kent deze regels en houdt zich eraan.
- Schoolregels gelden voor alle betrokkenen binnen de school en worden besproken door de leerkracht en komen vervolgens regelmatig terug.
- De ouders zijn op de hoogte van de regels (schoolgids).
- De (groeps-)leerkracht vormt de plek waar leerlingen altijd terecht kunnen. Kinderen kunnen indien nodig ook terecht bij de interne vertrouwenspersoon.
- De school zorgt voor voldoende toezicht.

c. Pesten signaleren en voorkomen

- Signalen met betrekking tot pesten worden doorgegeven aan de groepsleerkracht, die vervolgens de situatie beoordeelt, zelf aanpakt of doorgeeft aan de interne vertrouwenspersoon en/ of directie.
- Op elke school wordt specifiek aandacht besteed aan het thema pesten.

Wat te doen bij overtredingen

a. Notitie 'Veiligheidsbeleid Keender'

Deze notitie vormt de leidraad van handelen rondom veiligheid.

De door school opgestelde protocollen vormen een handboek bij calamiteiten.

De veilige school staat op de agenda van de teams met als doel dat de protocollen bekend zijn:

- a. Bij het personeel en alle andere medewerkers.
Doel: het personeel en alle andere medewerkers weten hoe te handelen
- b. De medezeggenschapsraad, de ouderraad/ oudervereniging en de ouders worden ingelicht over doelstelling en handelen m.b.t. de veilige school.

c. Er wordt aandacht besteed aan de veilige school in de schoolgids

b. Klachtenprocedure

De klachtenprocedure van Keender wordt gehanteerd

Jaarlijks is er een monitoring van leerlingen (Keenderbreed) in het kader van sociale veiligheid. Op basis van monitoring die een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid van de leerlingen, krijgen scholen inzicht in de daadwerkelijke sociale veiligheid op de school.”

Met het doel dat iedereen op de hoogte is, begrijpt wat de uitgangspunten zijn en weet hoe te handelen worden de protocollen op de verschillende scholen uitgebreid besproken. De veilige school staat jaarlijks op de agenda van de teamvergaderingen. Thema daarbij is het op één lijn komen van onze normen en waarden. Wat is grensoverschrijdend gedrag, wat accepteren we wel en wat niet? Hoe interpreteren we afspraken en hoe zorgen we ervoor dat we ons aan afspraken houden? Hoe beoordelen we situaties? Binnen de kwaliteitszorg op schoolniveau is er aandacht voor “de veilige school”. Op schoolniveau worden in dit kader keuzes gemaakt t.a.v. professionalisering leerkrachten/medewerkers. Binnen het netwerk vertrouwenspersonen wordt jaarlijks aandacht besteed aan de veilige school.

3. Stappenplan school

Om een inschatting van de situatie te maken, dienen de volgende vragen gesteld te worden:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag bij deze persoon vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Is de interne vertrouwenspersoon op de hoogte?
- Wordt het bestuur en/of de externe vertrouwenspersoon ingelicht?
- Dient de politie en/of ‘Veilig Thuis’ op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?

4. Uitwerking stappenplan.

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keuze gemaakt welke stap gezet wordt. Men kan overgaan tot een preventieve ronde en een sanctionerende ronde. In beide gevallen geldt dat, wanneer het om gedragingen gaat die ook door de wet om een reactie van politie/justitie vragen, de politie in kennis wordt gesteld. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat het bestuur direct overgaat tot de sanctionerende ronde. Preventieve ronde Gesprek leerling/ouders – leerkracht/interne vertrouwenspersoon en/of directie. Dit gesprek wordt door de school vastgelegd.

In de preventieve ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren, waarbij aandacht zal worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag.

Zo nodig wordt de leerling/ouder(s), indien van toepassing, verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Eventueel wordt de politie op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Als uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie altijd in kennis gesteld door of namens de directeur. Het inschakelen van de politie gebeurt pas nadat de ouders van de leerling zijn geïnformeerd.

Wanneer er sprake is van een slachtoffer, worden ook de ouders van het slachtoffer op de hoogte gesteld. Als de gedraging of de omstandigheden vereisen dat direct politieoptreden noodzakelijk is, worden de ouders zo spoedig mogelijk achteraf op de hoogte gebracht.

Gesprek school, ouders en leerling.

Bij herhaling van het gedrag zal opnieuw een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders. Het aangemaakte dossier van de leerling wordt aangevuld. Afhankelijk van de problematiek wordt de wijkagent op de hoogte gesteld.

Sanctionerende ronde

Een sanctionerende ronde is een ronde waarbij tegenover de ongewenste/verboden gedraging van de leerling door de school een sanctie wordt gezet. Tevens zal ook in deze ronde aandacht zijn voor eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling, indien van toepassing, verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Eventueel wordt de wijkagent op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat die tevens door wet gesanctioneerd dient te worden wordt de politie in kennis gesteld.

Bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd. De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te beraden over eventuele volgende stappen. Procedure schorsing en verwijdering (zie 2.04 Protocol schorsing en verwijdering leerlingen).

5. Monitoring

De toelichting bij de wet geeft aan welke eisen worden gesteld aan de monitoring door de school.

Dat zijn: Betrouwbaar en valide: het instrument moet valide zijn (meet het instrument wat wordt bedoeld) en op betrouwbare manier meten. Daarbij moet het instrument inzicht geven in:

- Hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school?
- Hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid (zoals door pesten (inclusief pesten via social media), geweld, discriminatie e.d.)?
- Hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief:

Om een goed beeld te kunnen geven is van belang dat een gestandaardiseerd instrument wordt gebruikt, dat tenminste eens per schooljaar onder een representatief deel van de leerlingen wordt afgenomen. Beschikbaarstelling monitorgegevens: De wet geeft tevens aan dat de school ervoor zorgt dat de monitorgegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld, zodat de inspectie inzicht krijgt in de daadwerkelijke beleving.